

Zilte Landbouw: aanpassen aan veranderende omstandigheden

LANDBOUW OP VERZILTEND LAND

De hoeveelheid zilte kwel in de Nederlandse kustprovincies neemt toe door stijging van de zeespiegel en de daling van de oude polders. Klimaatveranderingen en bodemdaling zijn hiervan de oorzaak. De druk op het steeds schaarser wordende zoetwater groeit hierdoor en voor de landbouw betekent dit dat de fysieke, financiële en maatschappelijke grenzen van zijn zoetwaterbehoefte bereikt zijn. Daarom brengt het project Zilte Landbouw in kaart welk toekomstperspectief gewassen die tegen zout water kunnen de landbouw in kustgebieden kunnen bieden.

MARKTGERICHTE EXPERIMENTEN MET ZOUT-TOLERANTE GEWASSEN

In dit project worden nieuwe en traditionele landbouwgewassen (onder andere zeekool, gerst, spelt, quinoa en rucola) onderzocht op hun zouttolerantie. In een praktijkexperiment in een zilte tuin op Texel en in een laboratorium van de Vrije Universiteit Amsterdam, worden duurzame, innovatieve en rendabele gewassen en teeltwijzen onderzocht. De kennisinstellingen en de teler werken nauw samen, zodat nieuwe, praktisch toepasbare kennis ontstaat.

Tegelijkertijd zoekt het project de publiciteit om deze teeltwijze bij andere landbouwers en overheden te promoten en om vraag in de markt te creëren. Er worden, voor zowel telers als het algemene publiek, excursies aangeboden naar de Zilte Proeftuin en de bijbehorende tentoonstelling die in het kader van het project zijn ingericht. Het zien en proeven van de producten en de informatie uit de tentoonstelling, maken de verbanden tussen zilt water, productie, voedsel en landschap op aantrekkelijke wijze tastbaar.

De streekeigen gewassen zijn inmiddels geïntroduceerd op de stedelijke markt en er is samenwerking gezocht met kwaliteitsrestaurants: Zilte Zeekool staat in enkele daarvan op de kaart en de productie wordt opgeschaald (www.ziltezeekool.nl).

VERZILTING: VAN BEDREIGING NAAR KANS

Het project Zilte Landbouw legt diverse verbindingen, onder andere tussen ondernemer en kennisinstelling, ondernemer & streekproduct & markt, de nieuwe teeltwijze en andere ondernemers, kenmerkende producten uit de waddenkust en de stedelijke vraag naar streekeigen specialiteiten.

Het project is een schoolvoorbeeld van hoe telers, ondersteund door kennisinstellingen, op rendabele wijze kunnen meebewegen met de gevolgen van klimaatverandering, in plaats van deze met allerlei technologische hulpmiddelen te bestrijden. Omdat de teler teruggrijpt op oude rassen, zijn hiervoor nauwelijks bestrijdingsmiddelen nodig, wat verlaging van de milieubelasting betekent. En omdat veel minder technologische maatregelen tegen verzilting nodig zijn, betekent dit bovendien een kostenverlaging. Het project draagt bij aan bredere verspreiding van de tot nu toe schaarse kennis over zilte landbouw. De Zilte Proeftuin, de tentoonstelling en de publiciteit rond het project helpen zilte landbouw op de maatschappelijke agenda te plaatsen.

“Bij de introductie van dit soort innovatieve producten is de ontwikkeling van een afzetketen cruciaal.”

Mark van Rijsselberghe,
ondernemer

Projectpartners:

Gido Stichting, Leven Met Water, Texelse Milieuvriendelijke NatuurProducten, TransForum, Vrije Universiteit Amsterdam, Wageningen-UR (PRI en Imares).

Projectleiders:

Jelte Rozema (VU) en Mark van Rijsselberghe (TMNP).